

Кобилянська Катерина Анатоліївна
майстер виробничого навчання державного навчального закладу
«Лісоводський професійний аграрний ліцей»
kobilyanskaya@ukr.net

Предмет/модуль: виробниче навчання

Професія: Кравець

Компетенція: Виконання ремонту одягу та оновлення швейних виробів

Тема уроку: «Ремонт одягу різними способами»

Навчальна мета: вдосконалити вміння та навички по обробці окремих вузлів; оволодіти сучасними прийомами праці з ремонту одягу, використовуючи різні прийоми, закріпити практичні навички виконання різних видів ремонту.

Виховна мета: сприяти формуванню навичок самостійної роботи та відповідальності за виконану роботу при дотриманні трудової та технологічної дисципліни; виховати вміння раціонально використовувати свій робочий час і матеріали та обладнання.

Розвиваюча мета: сприяти формуванню раціональних прийомів мислення: аналізу, порівнянню, висновку, розвивати увагу, точність, охайність при виконанні робочих прийомів, естетичний смак, професійне мислення, творчий підхід до поставленого завдання.

Методична мета: використання новітніх технологій та комп'ютерної техніки на уроці виробничого навчання з метою ефективного засвоєння нового матеріалу.

Тип уроку: Комбінований.

Педагогічна технологія: застосування цифрових технологій

Матеріально-технічне забезпечення: обладнання універсальна машина, крає обметувальна машина, праска з парогенератором, ноутбук, проектор, екран, інструменти та прилади особистого користування, одяг для ремонту, фурнітура, роздатковий матеріал, зразки виробів на манекенах.

Дидактичне забезпечення

Стандарти. Картки технологічної послідовності. Кольорові ілюстрації. Інструкції з ОП. Мультимедійна презентація. Картки завдання.

Місце проведення: виробнича майстерня.

Міжпредметні зв'язки: технологією: «Ручні роботи», «Машинні роботи», «Волого-теплова обробка деталей виробу», «Технологія обробки окремих деталей та вузлів швейних виробів».

З обладнанням, тема: «Використання універсальних та спеціальних машин».

З матеріалознавством, тема: «Визначення лицьової та зворотної сторони тканини».

Література

1. Бондар К. І. Практикум з технології швейних виробів: Навчальний посібник / К. І. Бондар. - Хмельницький: ХНУ, 2004. - 94 с.

2. Борецька Є. Я., Виготовлення чоловічого верхнього одягу: Картки-завдання. Навч. Посібник. – К.: Вища шк., 1995. – 231 с.: іл.

3. Батраченко Н.В., «Технологія виготовлення жіночого одягу», підручник для здобувачі освіти професійно-технічних навчальних закладів - К.: Вікторія, 2000 р. – 512с.

4. Білоусова Д.Г., Колосніченко Н.В., Масловська Н.О., Курганський А.В., «Методи обробки швейних виробів», навчальний посібник - К.: МВЦ, Мед. інформація, 2007 р. - 292 с.

ХІД УРОКУ

(Урок супроводжується мультимедійною презентацією Додаток 7.)

I. Організаційна частина.

1. Перевірити присутність здобувачів освіти.
2. Перевірити готовність здобувачів освіти та майстерні до уроку.

(Хвилина мовчання)

Памятаємо, якою ціною нам дістається спокій, життя. Що зараз ми знаходимося в таких гарних умовах, теплі і світлі. Давайте скажемо дякуємо та Слава Україні! Слава ЗСУ!

II. Вступний інструктаж.

1. **Повідомлення теми уроку**(Слайд 1)
2. **Повідомлення мети уроку** (Слайд 3)
3. **Мотивація уроку** (Слайд 4)

XXI століття – час, коли модно не кількість, а якість одягу, коли модно розумне споживання.

Поряд з виготовленням модного і сучасного одягу доводиться виконувати ремонт та оновлення одягу. За допомогою ремонту ми кожній речі подаруємо нове життя

Об'єктом нашої сьогоднішньої роботи буде одяг з забрудненням або пошкодженнями, способи їх ремонту.

4. Актуалізація опорних знань. (Слайд 5)

Інтерактивна гра «О, щасливчик» (Слайд 5)

1. Як збільшити термін носіння одягу? *(О.в. – Термін носіння одягу збільшується при ремонті окремих деталей чи ділянок виробу)*

2. У залежності від ступеню зношеності деталей виробу, які види ремонту ви знаєте? *(О.в. – Дрібний, середній, великий)*

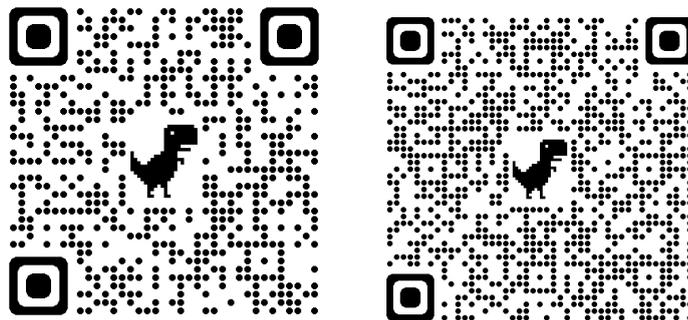
3. Які методи ремонту відносяться до великого ремонту? *(О.в. До великого ремонту відносяться роботи, зв'язані зі зміною розміру і фасону окремих деталей. Використовуються різні методи: художнє штопання; итукровка; вплетання чи вишивання латок.)*

4. При ремонті латками які способи застосовують? *(О.в. – ручний, машинний, клейовий).*

5. Що розуміють під оновленням одягу? *(О.в. – це зміна, яка перевтілює і змінює одяг та надає йому модного та нового вигляду)*

Інтерактивна вправа 2 «Хмара слів» (Слайд 6)

За допомогою QR-коду відскануйте завдання. У вас відкриється хмара слів, за допомогою цих слів ви повинні відшукати прихований вид ремонту одягу та способи його виконання.

5. Пояснення нового матеріалу (Слайд 8)

У процесі носіння одяг відчуває навантаження і зазнає різні деформації. Тривалість експлуатації виробу залежить від умов його використання. Властивостей тканини і якості та виду обробки.

Термін носіння одягу збільшується при ремонті окремих деталей або ділянок виробу.

При ремонті одягу не тільки ліквідуються зношені місця, а й призводять вироби у відповідність із сучасним напрямком моди використовуючи різні конструктивні і декоративні засоби

Залежно від ступеня зношеності деталей виробу весь відновлюваний одяг піддається дрібному, середньому або великому ремонту.

Дрібний ремонт включає роботи, не пов'язані зі зміною конструкції і фасону виробу.

До робіт дрібного ремонту відносять: пришивання відірваних гудзиків, металевих гачків і петель; виготовлення і пришивання вішалки, закріплення кінців прорізаних кишень; прикріплення відірваних решт, листочок кишень; ремонт, виготовлення і прикріплення різних хлястиків, розпоротих швів верху і підкладки; ремонт підкладки рукавів шляхом заміни нижньої частини на ділянці довжиною 10-12 см. від низу; відкритих дірок шляхом вставки невеликих латок; ремонт нижніх країв штанів і пришивання тасьми, а так само чистка та прасування виробу.

Середній ремонт включає лагодження зношених місць, зміну деталей, незначну зміну розміру виробу або його основних деталей [1, с. 35].

До великого ремонту належать роботи, пов'язані із зміною розміру і фасону окремих деталей.

На сьогоднішньому уроці ми виконаємо ремонт одягу різними способами. Наприклад:

РЕМОНТ УШКОДЖЕНИХ ДІЛЯНОК МАТЕРІАЛУ виконують художнім штопанням, штуковкою, розпошивкою, вплітанням або вшиванням латок (надставок).

Ремонт латками застосовують при порушенні цілісності або значного ступеня зносу ділянок матеріалу. Застосовують три способи обробки латок: машинний, ручний і клейовий.

МАШИННИЙ СПОСІБ ОБРОБКИ (Додаток 4) використовують головним чином при значній площі ділянки зносу і застосовують при ремонті виробів із шерстяних, шовкових і бавовняних тканин. Для маскуванню лінії шва на дорогих сипучих шерстяних тканинах і на видних ділянках виробів шов ушивання латки розпошивають з лицьової сторони ручними стібками.

Штуковку в основному застосовують при ремонті виробів із ворсових несипучих тканин, таких як драп, сукно, бобрик. Уплітання латки з кінцями рекомендується у виробках із високоякісних тканин, а також у виробках із малим ступенем зносу, тому що в цьому випадку можливо максимальне збереження тканини без видалення ушкодженого місця. Уплітання латки з кінцями може бути виконане на всіх тканинах, що обсипаються.

КЛЕЙОВИЙ СПОСІБ РЕМОНУ (Додаток 3) (Слайд 8) ушкодженого одягу в порівнянні з іншими способами забезпечує міцне з'єднання і при правильному виконанні дає непомітний шов з лицьової сторони. Цей спосіб можна застосовувати як на товстих сукняних, так і на легких вовняних і шовкових тканинах. Для закриття швів склеювання, а також для зміцнення потертих зношених ділянок з боку вивороту підкладають і прикріплюють за допомогою клею або ручною строчкою прокладку з бавовняної тканини.

Крок 1

Проаналізувати пошкодження та підібрати спосіб штукування прорізу матеріалу

Крок 2

Підібрати матеріал для клейового способу штукування прорізу

Крок 3

Підкласти латку та клейову павутинку з виворітньої сторони прорізу та зіштукувати проріз

Крок 4

За допомогою праски приклеїти латку та клейову павутинку з виворітньої

сторони, можна використувувати пропрасовувач

Вигляд відремонтованої ділянки виробу

ШТОПАННЯ (Слайд 9) є одним з розповсюджених видів ремонту одягу, застосовуваних при незначних ушкодженнях матеріалу. Менш трудомістким і менш якісним є штопання на універсальній машині. Цей спосіб можливий при ушкодженнях матеріалу на площі до 52 см без вирізання ділянки ушкодження. Для цього з боку вивороту на ушкоджену ділянку накладають відрізок матеріалу, підбраного по кольору і структурі, або основний матеріал і з лицьової сторони виконують часті зигзагоподібні рядки.

Машинне штопання проношених ділянок штанів

У **РУКАВАХ** характерними видами ремонту є зміна довжини рукава, зміна підкладки цілком або в нижній частині, зміна ширини або фасону рукавів, заміна манжет у трикотажних виробках (**Додаток 5**). (Слайд 10) При значному ушкодженні матеріалу по згині низу рукавів або їхньому подовженні ремонт виконують за допомогою обшивок. До підкладки і прокладок, що утеплюють, відповідно приточують надставки. Найбільш складним видом ремонту є зміна фасону рукавів, що вимагає перекрою рукавів.

Найбільш розповсюдженим видом ремонту є ЗМІНА ДОВЖИНИ ВИРОБУ, що залежить від моди. При подовженні виробів часто застосовують надставки з оздоблювальних матеріалів. При подовженні виробів тільки за рахунок запасу, а також при сильно зношеному матеріалі на вигині низ виробу обробляють обшивкою. При ремонті виробу іноді потрібно обробити знову або ліквідувати шліци в бічних швах або в середньому шві спинки. Шліци можна проектувати тільки при наявності припусків у швах не менш 3 см. У протилежному випадку шов приточування надставки на ділянці шліци буде помітний.

1.2 Демонстрація трудових прийомів майстром, з одночасним коментарем своїх дій

Для подальшої роботи нам потрібно згадати основні положення з охорони та безпеки праці. Пропоную зробити це у вигляді інтерактивної вправи «Продовж речення» (Слайди 15-16)

Правила безпеки праці при виконанні машинних робіт. (Слайд 15)

1. Машину приводити в рух, натискаючи.... (ногою на пусковий педаль)
2. Нічого не ставити біля рухомих частин... (машини)
3. Підкладати тканину під лапку, не підводити....(руки близько до голки)
4. Лапку підносити за допомогою ... (колінного підйомника)
5. Під час заправки ниток в голку або в човник не тримати... (ногу на педалі)
6. Працюючи на краєобметувальній машині пальці рук тримати... (на краю платформи)
7. При будь-якій несправності... (зупинити машину та сповістити майстра)
8. Не залишати ввімкнену машину... (без догляду)
9. Тримати в чистоті та порядку.... (робоче місце та проходи)

Правила безпеки праці при виконанні ВТО (Слайд 16)

1. До початку роботи перевірити...(чи немає оголених місць ізоляції шнура, наявності діелектричного килимка)
2. Не торкатися... (до струмопровідних частин праски, розетки, вилки)
3. Слідкувати за нормальним нагрівом...(праски, не перегрівати її)
4. Слідкувати, щоб під час роботи шнур... (не торкався праски, може обгоріти ізоляція)
5. У випадку перегріву праску... (вимкнути та охолодити її, проводячи нею по вологій тканині)
6. На підлозі біля прасувального стола або дошки розмістити... (діелектричний гумовий килимок)
7. Електричні праски розміщують ... (на спеціальних підставках)
8. Виключити праску... (на час обідньої перерви. По закінченні роботи.)

Більш детально правила техніки безпеки, яких необхідно дотримуватись при виконанні ручних, машинних та волого-теплових робіт, ми з вами повторимо при показі трудових прийомів.

Майстер виробничого навчання: підгрупа підходить до майстра, і він показує, у якій послідовності здійснюється перетворення чоловічої сорочки в жіночу блузу. Особистий показ майстром виробничих операцій.(Інструкційно-технологічна карта №1-3) **(Додаток 2-4)**

Поступово, по операціях ознайомити здобувачі освіти з оновленням чоловічої сорочки, поре творенням у жіночу блузу, різними способами. Пригадати безпеку праці, технічні умови та термінологію при виконанні ручних, машинних та волого-теплових робіт.

Здобувачі освіти відповідають на запитання майстра:

- Які інструменти необхідні при виконанні ручних робіт?
- Що необхідно зробити перед початком роботи на машині?
- Які нитки потрібно використовувати при виконанні ручних робіт?
- Що таке стібок?
- Що таке ширина шва?
- Дати визначення терміна – приметування
- Що треба перевірити перед початком роботи з праскою?
- Як перевіряють нагрів праски?
- Чим повинна починатися і закінчуватися строчка?

1.3 Аналіз можливих помилок та шляхи їх попередження

5.4. Самоконтроль при виконанні операцій.

Самоконтроль - Перевіряємо якість виконання операцій та вигляд виробу з лицьового боку та виворітного: відсутність лас, напливів біля шву пришивання планки, рівномірність зборки, ниток у кінцях строчок.

2. Закріплення нового матеріалу за допомогою мультимедійного забезпечення. (Слайди 13-14)

Для перевірки засвоєння нового матеріалу пропонується виконати вправу «Технологічний пазл» відсканувавши QR-код.

Картки завдання

Здобувачам освіти роздаються картки-завдання по яких вони повинні скласти та розповісти послідовність виконання ремонту одягу різними способамии. (Додаток 6) (Слайд 13-14)

3. Передові методи роботи передовиків, новаторів виробництва.

РЕМОНТ ОДЯГУ повинний виконуватися найбільш продуктивними методами із застосуванням максимального числа механізованих операцій, клейових методів кріплення і клейових прокладкових матеріалів. Для виконання операцій підшивки низу виробів необхідно застосувати спеціальну підшивну машину, що скорочує трудомісткість цієї операції в три - чотири рази. Закріплювальна машина дає ефект при використанні її на широкому колі операцій: пришиттю вішалок, прикріпленні хомутиків до пояса, манжет штанів до бічних і крокових швів, а також закріпленні кінців прорізних кишень, петель.

На спеціалізованих підприємствах доцільно застосовувати пароповітряний манекен для прасування виробів.

III. Поточний інструктаж та самостійна робота здобувачі освіт

1. Обхід робочих місць з метою перевірити:

- готовність здобувачі освіт до виконання робіт;
- якість виконання роботи;
- дотримання здобувачами освіт правил з охорони праці;
- організацію здобувачами освіт своїх робочих місць;
- дотримання здобувачами освіт технічних умов;
- раціональне використання здобувачами освіт матеріалів та часу;
- проведення самоконтролю та взаємоконтролю.

2. Індивідуальний та додаткові фронтальні інструктажі на робочих місцях.

IV. Заклучний інструктаж

1. Підведення підсумків роботи за навчальний день і ступінь досягнення поставленої мети на уроці.

2. Аналіз роботи кожного здобувача освіт.

3. Виставити оцінки і прокоментувати їх.

4. Аналіз характерних помилок, їх причини і шляхи усунення.

5. Відмітити кращі роботи.

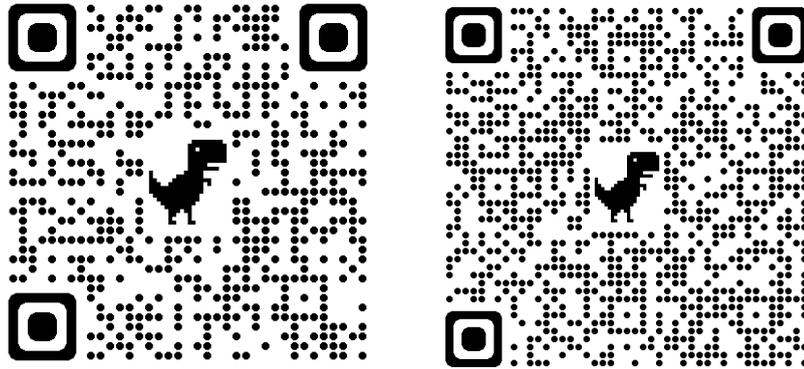
6. Домашнє завдання: Скласти 10 тестових питань до теми та надіслати роботу на електронну пошту kkobilanska@gmail.com (Слайд 16)

7. Прибирання робочих місць і майстерні.

Майстер в/н _____ (К.А.Кобилянська)

Старший майстер в/н _____ О.Є.Улашкевич

Додаток 1 Інтерактивна гра «О, щасливчик»
[HTTPS://learningapps.org/display?v=ptox58zan18](https://learningapps.org/display?v=ptox58zan18)
Додаток 2 Інтерактивна вправа «Хмара слів»

Додаток 3 Інструкційна карта №1 Клейовий спосіб ремонту пошкодженого виробу <https://vseosvita.ua/2-czm3>

Додаток 4 Інструкційна карта №2 Машинне штопання проношених ділянок штанів <https://vseosvita.ua/2-czm3>

Додаток 5 Інструкційна карта №3 Ремонт протертої манжети в трикотажних виробах <https://vseosvita.ua/2-czm3>

Додаток 6 Інтерактивна вправа «Технологічне лото»
<https://learningapps.org/display?v=pp4nc2hqc22>

Інтерактивна вправа «Технологічне лото»
<https://learningapps.org/display?v=pd2bwstc522>

Додаток 7. Презентація до уроку <https://vseosvita.ua/2-czm8>